

Hyvinvointiraportti 2022

Isokyrö

Dokumentin sisältö

JOHDANTO

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2022

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

1.1 Hyvinvoinnin edistäminen

1.2 Lapset ja nuoret

1.3 Työikäiset

1.4 Ikäihmiset

2 Arvio vuoden 2022 tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2023

3 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

4 Vuosiraportin laatijat

5 Vuosiraportin hyväksyminen toimielimissä

JOHDANTO

Tämän raportin on laatinut hyvinvointijohtaja yhteistyössä kunnan johtoryhmän, sekä eri palvelualueiden työntekijöiden kanssa. Se koostuu Isonkyrön kunnan vuoden 2022 tilinpäätöstiedoista, kansallisista sekä kunnan itse tuottamista tietoaaineistoista ja tilastoista. Sen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva vuoden 2022 tapahtumista ja yleisistä suuntauksista, joiden pohjalta voidaan kehittää seuraavien vuosien suunnitelmia kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi koko kunnan toiminnoissa. Sen laatimisessa on hyödynnetty www.hyvinvointikertomus.fi - sivuston sähköistä työkalua.

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2022

Vuosi 2022 oli viimeinen vuosi ennen kuin hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Tämä tarkoitti sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämistä vastuun siirtymistä kunnilta hyvinvointialueelle. Muutosvalmistelut vuoden 2022 aikana vaativat runsaasti työtä, jotta vaikutukset kuntalaisten arjessa olisivat vähäiset.

Vuosi 2022 jää aikakirjoihin myös Ukrainan sodan täysimittaisen syttymisen vuotena. Isonkyrön kunta osallistui Ukrainan tukemiseen rahallisella lahjoituksella Etelä-Pohjanmaan liiton kautta, sekä sotaa pakenevien perheiden majoittamiseen maahanmuuttoviraston kuntamallin kautta. Tämä sota ja yleinen globaali tilanne heijastui monien yritysten toimintaan tuoden haasteita. Inflaatio, komponenttipula, energian ja raaka-aineiden hintojen nousu johti myynnin vaikeutumiseen. Kustannusnousta on ollut vaikea siirtää tuotteiden hintoihin väestön ostovoiman laskiessa samanaikaisesti. Myös osaavan työvoiman saatavuus on edelleen ollut yksi yritysten suurimmista haasteista.

Tästä huolimatta työllisyystilanne Isossakyrössä kuitenkin parantui ja työttömien työnhakijoiden osuus oli vuoden 2022 lopussa ainoastaan 5,4 % työvoimasta (8,6 % v. 2017, 6,6 % v. 2018, 7,1 % v. 2019, 10,7 % v. 2020, 6,9 % v. 2021). Myös pitkäaikaistyöttömyys vähentyi merkittävästi. Erinomaisen nettomuutto- ja väestökehitysvuoden 2021 jälkeen sekä nettomuutto (-31) että väestökehitys (-73) painuivat negatiivisiksi. Syntyvyys oli jälleen alhainen (24) (31 lasta v. 2021, 26 lasta v. 2020; 29 lasta v. 2019; 25 lasta v. 2018; 34 lasta v. 2017). Kuolleisuus (78) oli pitkäaikaista keskiarvoa korkeampi.

Vuoden 2022 aikana kunnanvaltuusto päivitti kuntastrategian vastaamaan toimintaympäristön muutoksia. Isonkyrön visio 2030 on, että Parasta, mitä Suomessa voit tehdä, on elää ja yrittää Isossakyrössä. Kuntastrategian painopisteitä ovat eläminen, yrittäminen ja isokyröläisyys. Painopisteille määriteltiin strategiset päämäärät ja niistä johdetut palvelulupaukset. Arvoiksi valikoituivat avoimuus, ketteryys, vastuullisuus ja yhteisöllisyys.

Keväällä 2022 perustettiin Isonkyrön Kehitys Oy elinkeinotoiminnan ja sen edellytysten kehittämiseen. Yhtiön varsinainen toiminta käynnistyi syksyn aikana. Pitkäjänteinen työ ja uudet satsaukset yrittäjille tärkeään infrastruktuurin ja elinkeinotoiminnan kehittämiseen näkyivät Suomen Yrittäjien Kuntabarometri-kyselyssä, jossa Isonkyrön kunta sijoittui ensimmäistä kertaa TOP10-joukkoon alle 10000 asukkaan kuntakokoluokassa useilla barometrin osa-alueilla. Kokonaisarvosanan osalta yrittäjät arvostivat Isonkyrön tässä kuntakokoluokassa Etelä-Pohjanmaan toiseksi parhaaksi.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy aloitti keväällä 24 vuoden tauon jälkeen uudiskohteen rakentamisen Pysäkkitielle pystyäkseen vastaamaan vuokra-asuntojen kysyntään. Maailmantilanne vähensi asuinrakennustonttien kysyntää vuoden 2022 aikana. Vuonna 2022 myytiin 3 omakotitonttia (vuonna 2021 myytiin 5 omakotitonttia ja 2 rivitalotonttia), sekä kaksi asuin- ja liiketonttia.

Taloudellisesti vuodesta 2022 muodostui lopulta erinomainen ja kunta kykeni pitämään talouden tasapanoisena sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuun loppuun saakka. Vuosikatteeksi muodostui 3.331.680,30 euroa, mikä on kunnan historian paras (aikaisempi ennätys 2.943.033,23 euroa vuonna 2016). Hyvä vuosikate antaa hyvän taloudellisen perustan kunnan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin turvaamiseen. Kun vuoden 2022 ylijäämä lisätään edellisten tilikausien kertyneeseen ylijäämään, taseessa on kertyneitä ylijäämiä noin 13,69 m.

Isonkyrön kunnan kaltaisten pienten kuntien talouden ennakoitavuus parantui merkittävästi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuun poistuttua vuoden 2022 lopussa ja näiden menojen satunnaisvaihteluriskien poistuessa. Uhkana on kuitenkin, että julkisen talouden tasapainottamistarve tulee näkymään myös kuntien tulopohjan heikkenemisenä tulevina vuosina. Hyvinvointialueuudistus haastaa kuntainvestointien rahoituksen, kun noin puolet menoista ja tuloista lähtee kunnista pois, mutta velat ja poistot jäävät kuntiin. Valtiolta tarvitaan edelleen toimia kuntien investointikyvykkyyksien mahdollistamiseksi pidemmällekin tähtäimellä samalla kun työllisyyttä ja kasvua tuetaan.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

1.1 Hyvinvoinnin edistäminen

Isonkyrön kunnan hyvinvoinnin edistämistyötä ohjaavat kunnan yleiset ohjeet ja säännöt, joista tässä yhteydessä tärkeimpänä on Isonkyrön kunnan hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2025. Hyvinvointisuunnitelma on laadittu kunnan strategian sekä palvelualueilta esiin nousevien teemojen ja painotusten mukaisesti. Suunnitelmassa ikäryhmille lapset ja nuoret, työikäiset sekä ikäihmiset on hyvinvoinnin edistämiseen tähtäävät toimenpiteet esitetty omina ryhminään. Lisäksi hyvinvointisuunnitelmassa on oma osionsa strategian mukaisesti yrittämiselle sekä taloudelle, elinvoimalle ja hyvinvointia edistävälle ympäristölle. Tässä hyvinvointia edistävällä ympäristöllä tarkoitetaan elinympäristöä, joka vaikuttaa kaikkiin kuntalaisiin, ikäryhmään katsomatta. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä raportoidaan valtuustolle vuosittain (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6§). Vuosittaisessa raportoinnissa käytetään viimeisimpiä saatavilla olevia indikaattoritietoja niiltä osin kuin mahdollista, sillä osa tiedoista ei päivivity vuosittain tai tulokset tulevat vasta seuraavan vuoden lopussa.

Kunnan strategiassa päämääräksi on nostettu kolme teemaa: isokyröläisyys, eläminen ja yrittäminen.

Isokyröläisyys tarkoittaa sitä, että kunta pysyy itsenäisenä, elää taloudellisesti ja investoi vastuullisesti. Kuntalaisista ja kunnan henkilöstöstä pidetään huolta, ja

edistetään Isonkyrön positiivista julkisuuskuva. Ympäristöstä pidetään huolta ja matkailua edistetään korostamalla kuntaan liittyviä tarinoita, vahvaa historiaa sekä arvokasta Kyrönjoen seutua. Digitaalisuutta pyritään hyödyntämään mahdollisuuksien mukaisesti ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet tuodaan esiin tehokkaasti. Rakennuslupien saaminen pidetään ketteränä ja käsittelyajat lyhyinä, tieverkostot ja liikenneyhteydet kunnossa.

Elämiseen liittyvät palvelut pidetään tasokkaina. Varhaiskasvatuspaikka tulee saada kahdessa viikossa, koulut tarjoavat laadukasta opetusta ja tilat ylläpidetään turvallisina ja terveellisinä. Lasten oikeudet huomioidaan ja lapsivaikutusten arviointia käytetään päätöksenteossa. Tiivis yhteistyö hyvinvointialueen kanssa takaa monipuoliset hyvinvointipalvelut kaikille ikäryhmille sekä erityisryhmille. Elintapaohjausta ja liikuntaneuvontaa tarjotaan kaikille kuntalaisille ja kehitetään monipuolisia, kaikkia palvelevia ulkoilu- ja liikunta- alueita. Kunta tekee ympäristöystävällisiä valintoja ja energiaratkaisuja ja mahdollistaa monenlaiset asumisen muodot, niin monipuolisen tonttivalikoiman, vuokra- asumisen kuin ikäihmisten palveluasumisen.

Kunta mahdollistaa verkostoitumisen, yhteisöllisyyden ja yhteistyön avulla monimuotoisen yrittäjyyden ja uusien yritysten sijoittumisen Isoonkyröön. Kunta huolehtii, että elinvoimaverkoston yrityspalvelut ovat helposti yrittäjien saatavilla. Yrittäjämäinen ja kansainvälinen toimintatapa on osa varhaiskasvatusta, perusopetusta ja Kyrönmaan lukiota, ja yrittäjyyskasvatukseen kehitetään koko ajan uusia sisältöjä. Kunta edistää Seinäjoen ja Vaasan talousalueiden yhtenäisyyttä tukemalla uusien työpaikkojen syntymistä ja työperäisen maahanmuuton mahdollisuuksien huomioimista. Isokyröläiset yrittäjät ja toimijat huomioidaan markkinoinnissa ja näkyvyydessä, lisäten näin tunnettavuutta isokyröläisillä yritystarinoilla. Kunnan kaavoitusprosessit tukevat yritysten toimintaedellytyksiä ja yritysvaikutukset huomioidaan päätöksenteossa.

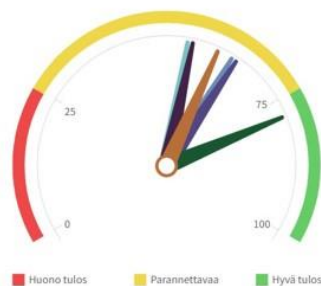
Terveyden ja hyvinvoinnin edistämislaitoksen THL:n mukaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen on olemassa seitsemän näkökulmaa. Sitoutuminen kuinka organisaatio sitoutuu terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen strategiaan, johtaminen miten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen organisoidaan, miten vastuut määritellään ja päätökset toimeenpannaan, seuranta ja tarveanalyysi terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden seuranta, tarveanalyysi ja raportointi johtoryhmälle ja luottamushenkilöille, voimavarat resursointi, mm

henkilöstömitoitus ja osaaminen, yhteiset käytännöt toimintakäytännöistä sopiminen koko organisaation tasolla, osallisuus kuntalaisten osallistuminen toiminnan kehittämiseen ja arviointiin sekä muut ydintoiminnot toimialakohtaiset terveyttä ja hyvinvointia edistävät toimenpiteet.

Näitä näkökulmia arvioidaan vuosittain TEAviisarin avulla, joka kokoaa tiedot suoraan kunnista ja tilastoista. Yksittäiset indikaattori- ja tilastotiedot on TEAviisarissa jo valmiiksi pisteytetty, ja niiden avulla kehitystä voi seurata. Tieto toiminnasta mahdollistaa konkreettisten tavoitteiden asettamisen ja niiden toteutumisen seurannan.

Isonkyrön osalta vuoden 2022 pisteytyksessä suurin osa eri osa-alueista on niin sanotulla parannettavaa alueella. Ainoastaan perusterveydenhuolto on saavuttanut hyvän tuloksen ja ylittää myös valtakunnallisen tuloksen keskiarvon.

Kaikki sektorit : Isokyrö 2022

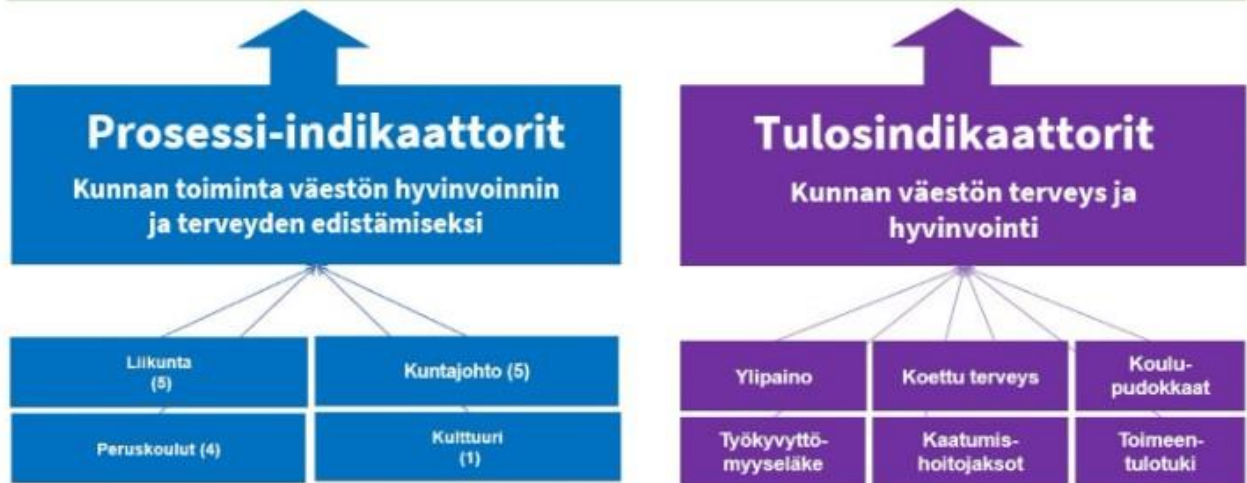

● Kuntajohto
● Perusopetus
● Lukiokoulutus
● Ammatillinen koulutus
● Liikunta
● Perusterveydenhuolto
● Kulttuuri
Aineisto päivitetty 21.06.2023

Pisteet	Isokyrö	Koko maa
Kaikki sektorit	62	69
Kuntajohto	63	79
Perusopetus	60	65
Lukiokoulutus	55	65
Ammatillinen koulutus	..	64
Liikunta	64	72
Perusterveydenhuolto	78	70
Kulttuuri	54	66

Tätä selittää monikin tekijä, mutta ehkä suurimpana syynä on se, ettei kunnalla ole ollut käytössään kokonaisvaltaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämissuunnitelmaa ja henkilöstömuutoksista johtuen ei myöskään riittävää seuranta. Tämä heijastuu myös kunnan HYTE-kertoimeen, joka on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa, kannustin, jolla kuntia ohjataan ottamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö osaksi kaikkea kunnan toimintaa myös käytännön tasolla.

Kuntien HYTE-kerroin

HYTE-kerroin määräytyy kahdenlaisten indikaattoreiden perusteella, toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Yhteensä indikaattoreita on 21, ja mitattavat indikaattorit eivät toistu samoina joka vuosi. Edellytyksiä näille indikaattoreille luovat koulutus, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut, kaavoitus, liikennejärjestelyt sekä monet muut kunnan tehtävät.

HYTE-kertoimen perusteella saatavan valtionosuuden lisäosan suuruuden laskukaavio perustuu kunnan asukaslukuun ja vuosittaiseen HYTE-kertoimeen suhteutettuna valtakunnalliseen kokonaiskertoimeen.

Kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin / koko maan hyte-kerroin, joka vuonna 2023 on 67.

Esimerkiksi 10 000 asukkaan kunta voi saada hyte-työn onnistumisesta riippuen vaikkapa

$18,89 \text{ €/asukas} \times 10\,000 \text{ asukasta} \times 40/67 = 112\,500 \text{ euroa}$ tai

$18,89 \text{ €/asukas} \times 10\,000 \text{ asukasta} \times 80/67 = 225\,000 \text{ euroa}$

Tämän laskukaavan mukaan Isonkyrön HYTE-kertoimen tuoman lisäosan arvo vuodelle 2022 on 61 600. Isonkyrön HYTE-kerroin on hieman noussut vuoden 2021 notkahduksesta, mutta ei ole vielä yltänyt vuoden 2020 tasolle saati ylemmäksi.

Isonkyrön kunnan viime aikoina tehdyissä päätöksissä sekä kehityssuunnitelmissa on nähtävissä vahva tahtotila hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suhteen. Paljon työtä on kuitenkin edelleen tehtävä, jotta tavoitteet (TEAvisarissa "hyvä tulos" osion tavoittaminen mahdollisimman monen osa-alueen osalta) saadaan toteutumaan ja suunta pidettyä oikeana.

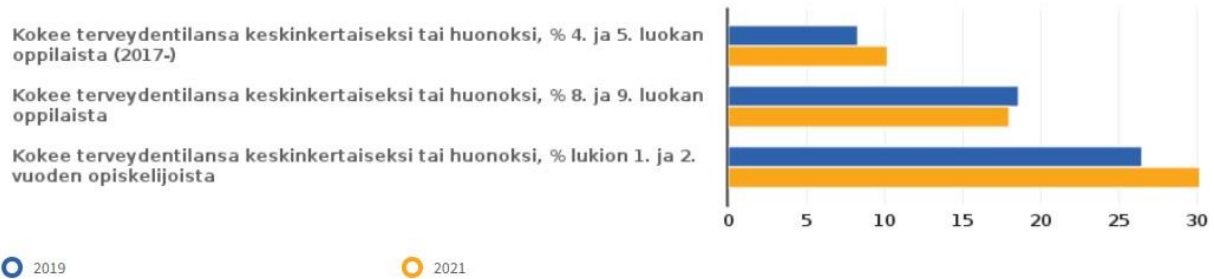
1.2 Lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten hyvinvointia mittaavat indikaattorit kertovat tuloksia siitä miten kunnan toiminta hyvinvointia ja terveyttä koskien on onnistunut tässä kohderyhmässä. Tuloksia tarkastellessa on kuitenkin huomioitava, että kaikkia niihin vaikuttavia osatekijöitä on mahdoton kenenkään yksittäisen tahon kontrolloida 100%. Tuloksista ja niiden vertailusta edellisiin vuosiin on kuitenkin nähtävissä tekijöitä, joihin on kiinnitettävä huomiota. Tämän raportin osalta on valittu vain joitakin tärkeimpiä indikaattoreita, koska ei ole tarkoituksenmukaista käyttää niitä kaikkia. Indikaattoreita käydään läpi tarkemmin laajan hyvinvointikertomuksen yhteydessä.

Kouluterveyskyselyssä Isonkyrön kunnan 4. ja 5. luokan, 8. ja 9. luokan oppilailta sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilta kysyttiin heidän kokemastaan terveydentilastaan. Vuoden 2021 tuloksista nähdään, että 10,2% 4. ja 5. luokkalaisista, 18% 8. ja 9. luokkalaisista sekä huolestuttavan suuri määrä, 30,2%

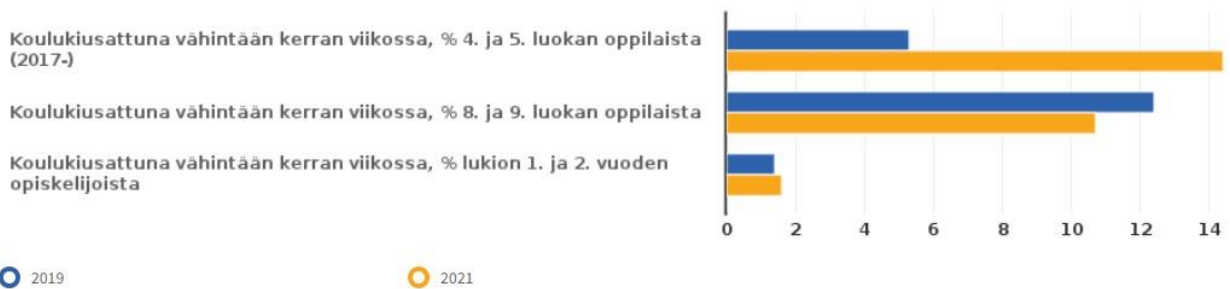
lukiolaisista, tunsu terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Prosenttiosuudet ovat myös nousseet vuosien 2019 ja 2021 aikana muiden paitsi 8. ja 9. luokkalaisten osalta.

Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

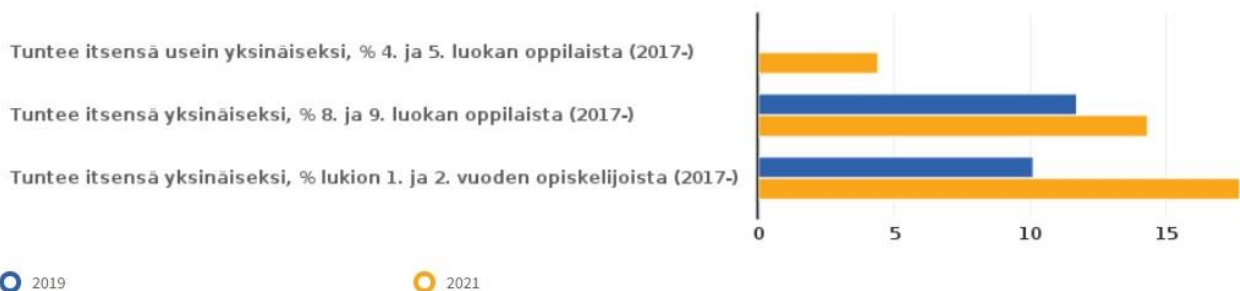
Koulukiusaaminen on lisääntynyt 4. ja 5. luokkalaisten keskuudessa, ja tähän on tulevana vuosina kiinnitettävä huomiota kehittämällä tilannetta parantavia toimenpiteitä.

Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

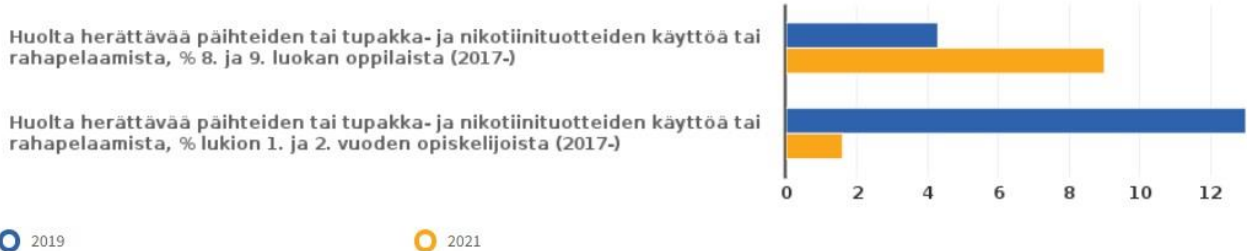
Myös yksinäisyyden tunne on lisääntynyt 8. ja 9. luokkalaisten ja lukiolaisten keskuudessa, 4. ja 5. luokkalaisten osalta ei ole saatavilla vertailutietoa.

Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

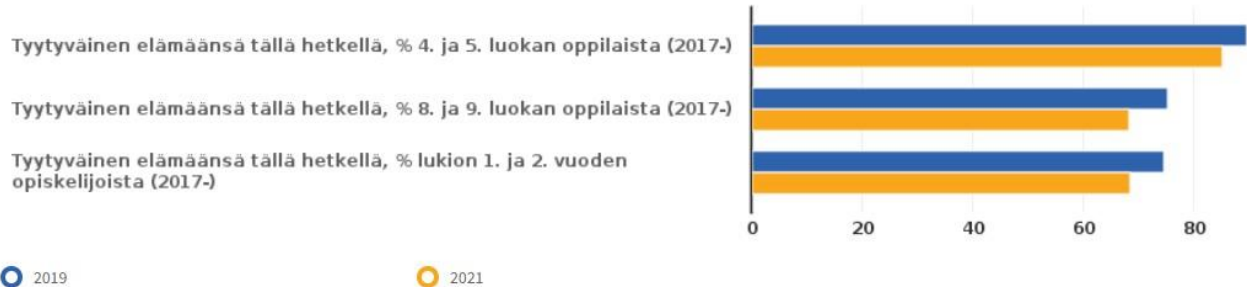
Huolta herättävä päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen on lisääntynyt 8. ja 9. luokkalaisten keskuudessa, mutta vähentynyt huomattavasti lukiolaisten keskuudessa.

Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

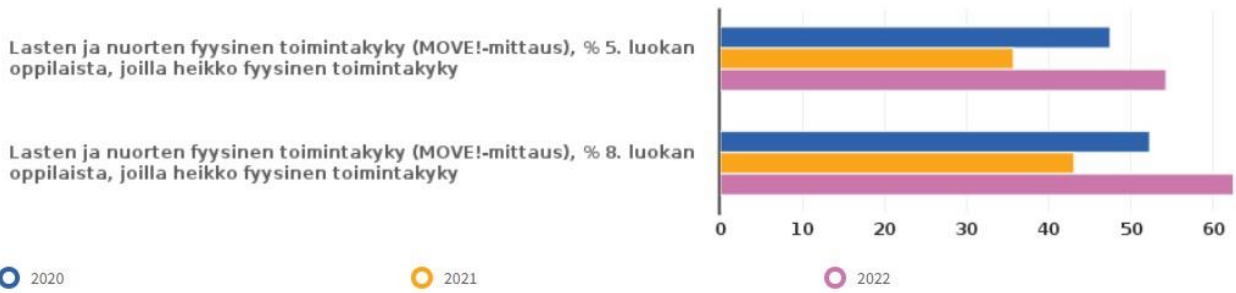
4. ja 5. luokkalaisten tyytyväisyys elämäänsä ja tyytyväisyysaste 87,9% ylittää jopa valtakunnallisen tason 85,1%. On kuitenkin huomioitavaa, että tyytyväisyyden tunne vähenee iän nousun myötä. Tämä on nähtävissä myös valtakunnallisesti, mutta Isonkyrön lukemat näiden kahden muun ikäluokan osalta ovat hieman valtakunnallista keskiarvoa alempana.

Alue: Koko maa Sukupuoli: Yhteensä

Move! -mittaus on 5. ja 8. luokan oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn mittaus-, palaute- ja seurantajärjestelmä, jossa testataan kestävyys- ja lihaskuntoa, liikkuvuutta ja motorisia taitoja. Näiden prosenttiosuuksien kasvaminen on huolestuttavaa, koska liikkumisella on korkeasti korreloiva vaikutus kaikkiin muihin hyvinvoinnin ja terveyden osa-alueisiin. Lukemat ovat myös huomattavasti korkeammat Isonkyrössä kuin koko maassa keskimäärin, 5. luokkalaisten osalta Isonkyrön prosenttilukema vuoden 2022 tuloksissa on 54,3% ja koko maassa 38,4%. 8. luokkalaisten osalta vastaavat prosentit ovat 62,5%/41,2%.

Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

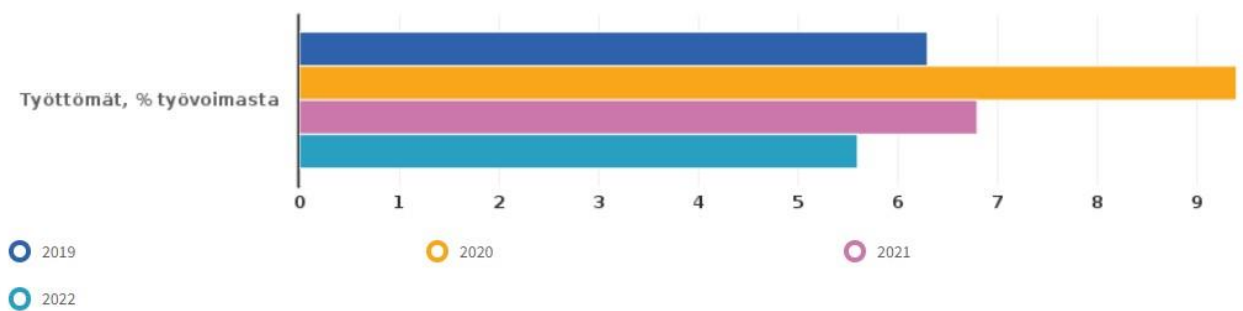

1.3 Työkäiset

Isonkyrön väkiluku oli 4406 vuonna 2022. Vuoden lopussa ainoastaan 5,4% työvoimasta oli työttömänä, mikä on erinomainen luku niin Etelä-Pohjanmaan alueella, kuin myös valtakunnallisessa vertailussa. Myös pitkäaikaistyöttömyys vähentyi merkittävästi.

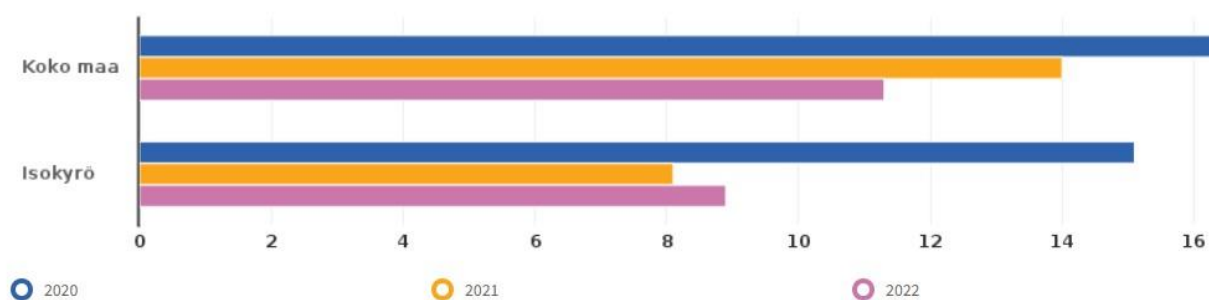
Useamman vuoden vertailussa on nähtävissä piikki vuoden 2020 kohdalla johtuen koronapandemian aiheuttamasta vaikutuksesta työllisyyteen yleensä, mutta sen jälkeen tilanne on lähtenyt parantumaan. Vertailun vuoksi koko maan osalta vuoden 2022 työttömien osuus työvoimasta oli 9,5%.

info ind. 181 Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

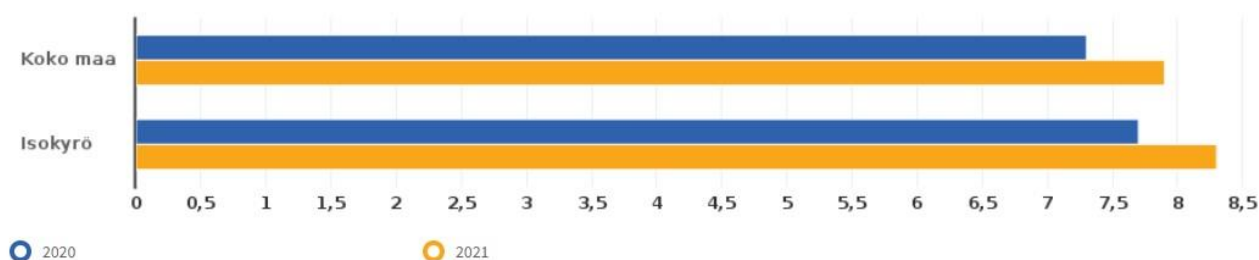
Nuorisotyöttömyys lisääntyi hieman, mutta on edelleen alhaisemmalla tasolla kuin koko maan keskiarvo.

info ind. 189 Sukupuoli: Yhteensä

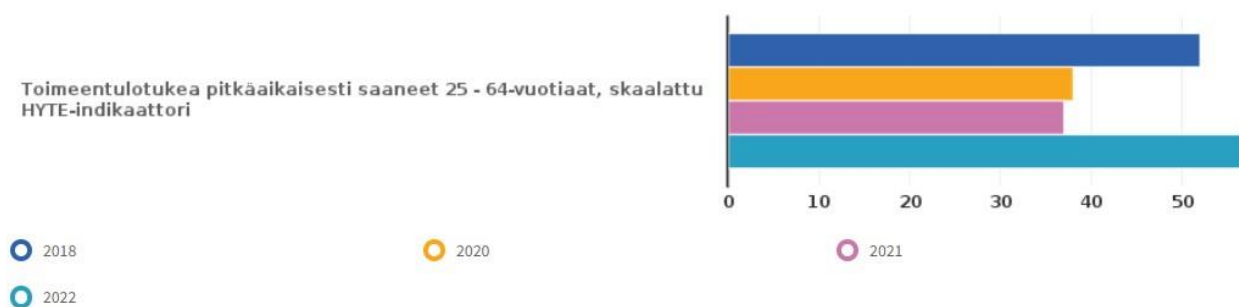
Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17 - 24-vuotiaiden osuus 8,3% on kuitenkin hieman korkeammalla kuin koko maan keskiarvo 7,9%.

info ind. 3219 Sukupuoli: Yhteensä

Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden määrä 25 - 64 vuotiaiden keskuudessa on myös noussut edellisvuosista.

info ind. 5306 Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

Työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 - 64-vuotiaiden osuus on pysynyt vuosivertailussa suurin piirtein samana 8,2% tasossa. Se on kuitenkin korkeampi kuin koko maan lukema 6,1%.

info ind. 306 Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

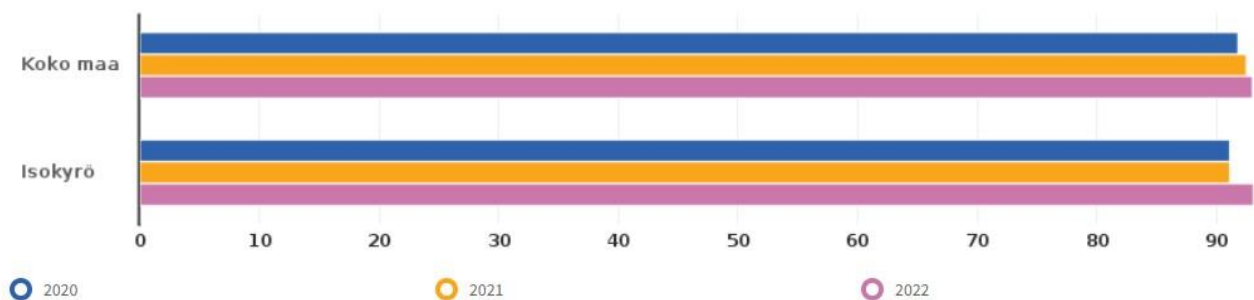

1.4 Ikäihmiset

Isonkyrön väestö ikäännyy koko ajan, lapsien syntyvyys laskee ja lukuunottamatta vuoden 2021 positiivista nettomuuttoa, on väkiluku laskenut koko ajan. 65v. täyttäneiden osuus väestöstä on jo 29%. Ikäihmisten palvelut ja hyvinvointi muodostavat näin ollen tärkeän osan kunnan hyvinvointipalveluista.

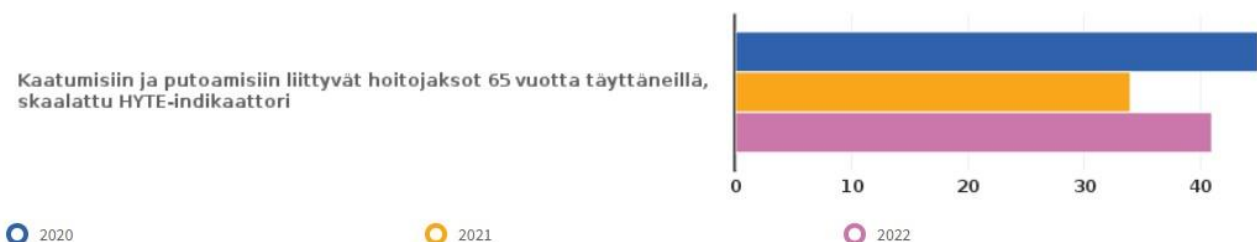
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus Isossakyrössä on 93,1%, mikä on hivenen koko maan keskiarvoa ylempänä. Ikäihmisten palveluja tulee suunnitella niin, että he pystyvät jatkossakin asumaan kotonaan niin pitkään kuin mahdollista.

info ind. 1570 Sukupuoli: Yhteensä

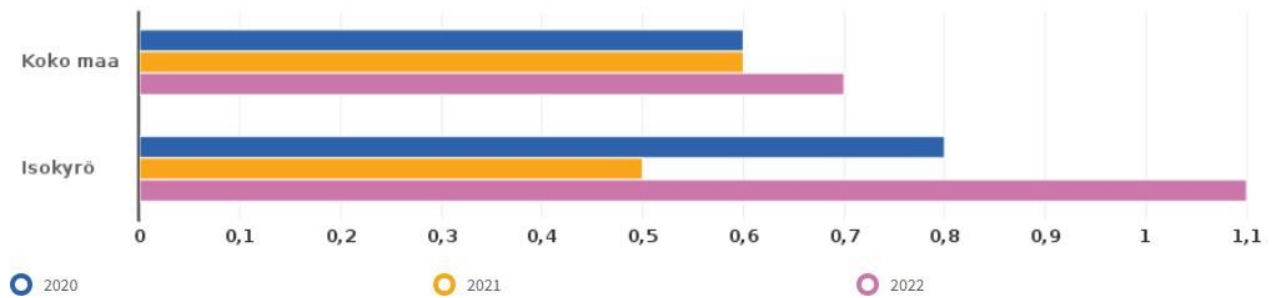
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65v täyttäneillä ovat lisääntyneet jonkin verran.

info ind. 5308 Alue: Isokyrö Sukupuoli: Yhteensä

Lonkkamurtumia saaneiden 65v. täyttäneiden osuus kasvoi hieman vuoden 2022 aikana. Isonkyrön kunta on lisännyt monipuolisia ilmaisia ikäihmisten liikuntapalveluita vuoden 2022 aikana, joiden avulla ikäihmisten liikkuvuutta ja tapaturmien määrää pyritään vähentämään.

info ind. 699 Sukupuoli: Yhteensä

2 Arvio vuoden 2022 tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta

Talouden osalta vuoden 2022 tilinpäätös muodostui reippaasti ylijäämäiseksi erityisesti suotuisan kunnallisverokehityksen ansiosta. Taloushallinnossa maksuvalmius pidettiin hyvänä merkittävistä investoinneista huolimatta, eikä uutta pitkäaikaista lainaa tarvinnut nostaa. Tämä mahdollistaa sen, että kunta on elinvoimainen ja pystyy jatkossakin tarjoamaan kuntalaisilleen hyvänlaatuisia palveluita.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023, mikä tarkoitti sitä, että perusturvan palvelut valmistelivat vuoden 2022 aikana siirtymistä hyvinvointialueelle, joka toi oman haasteensa perustyöhön. Perusturvan toimintakulut ylittyivät reilusti arviosta vaikuttaen osaltaan kunnan tilinpäätökseen, jota muut osa-alueet onneksi kompensoivat riittävästi. Muilta osin palvelualueiden itselleen asettamat tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti hyvin.

Varhaiskasvatuksessa otettiin hankkeen avulla käyttöön laadunvalvontajärjestelmä ja tunne- ja sosiaalisten taitojen oppimista painotettiin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Opettajille järjestettiin aiheesta koulutusta. Työ Unicefin Lapsiystävällinen kunta - tunnuksen saamiseksi

jatkuu, ja työryhmä järjesti lapsille ja nuorille mahdollisuuksia tulla kuulluksi sekä erilaisia tapahtumia. Lapsille järjestettiin myös ilmaisia kerhoja koulupäivän yhteyteen Harrastamisen Suomen malli hankkeen avulla. Markkinointia ja some-näkyvyyttä on myös lisätty.

Hyvinvointipalvelujen osalta kirjaston ja uimahallin kävijämäärät eivät ole palautuneet vielä tavoitellulle tasolle koronapandemian jälkeen, mutta muilta osin asetetut tavoitteet saavutettiin. Hyvinvointipalvelujen koordinoitua on haitannut hyvinvointijohtajan viran useat sijaistavat henkilövaihdokset ennen uuden vakinaisen viranhaltijan rekrytointia.

Teknisen palvelun vastuualueella näkyivät koronapandemian jäänteet ja Ukrainan sodan vaikutukset tuotteiden ja palvelujen hinnan nousuna sekä rajoitteena monien materiaalien saatavuudessa. Tämä näkyi muun muassa tie- ja liikennealueiden kunnossapidon kustannusten ylittymisenä.

Henkilöstöresurssi tehtävän työn määrään nähden koetaan kaikilla toimialoilla vähäiseksi ja tehtäväkentät ovat laajat. Uusien työntekijöiden saaminen avoimiin tehtäviin on osoittautunut haasteelliseksi myös vakituisten työtehtävien osalta. Osaavan henkilöstön saamisen ja henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi toimialojen tulee kiinnittää tähän huomiota, ja tehdä tarvittavia ratkaisuja tilanteen parantamiseksi. Kunnan työntekijät ovat avainasemassa varmistamassa kuntalaisten hyvinvointiin liittyvien palveluiden onnistumista.

Vaikka asetetut tavoitteet ovat toteutuneet palvelualueittain hyvin, ovat TEAvisarin tulokset vuoden 2022 osalta kuitenkin suurimmalta osalta kohdalla "parannettavaa". Tämä voi tarkoittaa useaa asiaa. Joko tehdyt toimenpiteet eivät vielä heijastu mitattaviin tuloksiin, tehdyt toimenpiteet eivät kohdistu mitattaviin tuloksiin tai toimenpiteet eivät ole riittäviä tai oikeanlaatuisia. Tämän vuoksi onkin syytä laatia kunnalle hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimenpiteiden kehittämissuunnitelma, jota voidaan jatkossa käyttää toiminnan suunnittelemiseen yhdessä suoraan kuntalaisilta saadun palautteen avulla.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2023

Henkilöstövaihdoksista johtuen tämä raportti on laadittu siinä vaiheessa, kun vuotta 2023 on jo eletty yli puolen välin. Jokainen palvelualue on määrittänyt itselleen tavoitetasot, joihin vuoden aikana pyritään. Tämän lisäksi loppuvuoden aikana laaditaan koko kunnalle sisäiseen käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämisen ohje, jonka avulla toimintaa suunnitellaan koordinoitusti kehittäen. Tavoitteena on TEAvisarin mittareina käytettyjen osaluokkien kokonaisvaltainen parantaminen ja näin ollen kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen.

3 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valmistuu 2023

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma valmistuu 2023

Kulttuurikasvatussuunnitelma valmistuu 2023

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kehittämisohje valmistuu 2023

Hyvinvointisuunnitelman päivittäminen alustavasti suunniteltu 2024

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

Tämä vuosiraportti käsitellään ensin kunnan johtoryhmässä, jonka jälkeen se hyväksytään hyvinvointilautakunnassa, josta se siirtyy tiedoksi kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

4 Vuosiraportin laatijat

Pääasiallisessa kirjaamisvastuussa on toiminut hyvinvointijohtaja Nina Herd.

Tämän lisäksi raportin kokoamiseen ovat osallistuneet kunnanjohtaja Tero Kankaanpää, hallintojohtaja Jaana Järvi-Laturi, johtava rehtori Susanna Pietikäinen ja tekninen johtaja Petri Hänninen.

Joidenkin osioiden osalta asioiden tarkistusta ja keskustelua on käyty palvelualueiden työntekijöiden kanssa.

5 Vuosiraportin hyväksyminen toimielimissä

Johtoryhmä 14.8.2023

Hyvinvointilautakunta xx.xx.xxxx

Kunnanhallitus xx.xx.xxxx

Kunnanvaltuusto xx.xx.xxxx